

Høyringsnotat: Regulering av prostigrenser Nordre Sunnmøre, Søre Sunnmøre og Austre Sunnmøre prosti

1. Bakgrunn for saka:

På bakgrunn av kommune- og regionreforma, har Stortinget gjort formelle vedtak om endring i kommunestrukturen i Møre og Romsdal. Endringane i kommunegrensene får konsekvensar frå 1/1-2020.

Kommunane det gjelder er:

- Molde, Nesset og Midsund – går saman til nye Molde kommune
- Ålesund, Haram, Sandøy, Ørskog, Skodje – går saman til nye Ålesund kommune
- Stordal og Norddal - går saman til nye Fjord kommune
- Fræna og Eide – går saman til nye Hustadvika kommune
- Delar av Hornindal går saman med Volda og blir del av Møre og Romsdal
- Halså går saman med Hemne og delar av Snillfjord og blir del av Trøndelag

I tillegg har fylkestinga i Trøndelag og Møre og Romsdal gjort vedtak om å overføre Rindal til Trøndelag med verknad frå 1/1-19.

Departementet har gjort vedtak om endring av bispedømmegrensene mellom Møre og Nidaros for Halså og Rindal blir endra med verknad frå 1/1-20 og mellom Møre og Bjørgvin for Hornindal frå 1/1-20.

I tillegg til desse vedtaka er det behandla ei rekke søknader om grensereguleringar mellom kommunar. I tillegg er det framleis diskusjonar i enkelte kommunar om samanslåing.

I følgje Kyrkjelova § 5 skal det vere eit kyrkjeleg organ på kommunenivå. Dette vil føre til at fleire av dei noværande fellesråd blir slått saman. Kyrkjelege fellesnemder er oppnemdt for alle aktuelle stader for samanslåing. Dei fastsette endringane i kommunestrukturen og søknader om grensereguleringar vil direkte omfatte alle prostigrensene i Møre bispedømme.

Ny lov om trussamfunn er under utarbeiding. Departementet har varsla at lovproposisjonen vil bli lagt fram før sumeren 2019 og framlegg til ny lov er varsla i 2020. Kyrkjelova gjelder inntil ny lov om trussamfunn trer i kraft.

Kyrkemøtet 2019 har i sak 6/19 gjort vedtak i sak om ny kyrkjeordning. Vedtaket ligger på www.kirken.no eller ved å følge denne lenka:

https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkemotet/dokumenter_vedtak/kirkemotet-27.-mars---1.-april-2019/

Etter vår vurdering fører ikkje vedtaket til at det blir gjort endringar i den kyrkjelege inndelinga eller fordeling av mynde som får konsekvensar for dei spørsmåla som blir omhandla i denne saka.

Momenta uttrykt her blir lagt til grunn for sak om regulering av prostigrenser i Møre bispedømme med verknad frå 1/1-20.

2. Prost og prosti

I Den norske kyrkja (Dnk) er prosti nemninga på eit geografisk avgrensa område. Dnk er delt i 11 bispedømer (+ et tilsynsområde for preses) og vel 100 prosti. Alle prestar er tilsett med prostiet som tenestedistrikt.

Vidare er det i Kyrkjelova §2/Ny kyrkjeordning §3 bestemt at eit sokn høyrer til et prosti som høyrer til et bispedøme. Departementet fastsetter endringar i bispedømegrensar. Bispedømerådet er gitt mynde til å vedta endringar i prostigrensar og soknegrensar.

Prosten leier prestetenesta i prostiet og tar i vare styringsretten arbeidsgjevar har overfor prestane (§1 og 4 i tenesteordning for prost). Samstundes har prosten eit ansvar for samordning mellom prestetenest og verksemda til dei kyrkjelege råda (sokneråd og fellelråd).

Noverande prostiinnending i Møre bispedømme er:

1. Molde domprosti: Molde, Fræna, Eide, Aukra, Midsund, Sandøy (Eide overført frå Ytre Nordmøre fra 1/1-19)
2. Søre Sunnmøre: Volda, Ørsta, Sande, Vanylven, Herøy, Ulstein, Hareid
3. Nordre Sunnmøre: Ålesund, Sula, Giske, Haram
4. Auste Sunnmøre: Storfjorden (Ørskog, Skodje, Stordal, Norddal og Stranda) og Sykkylven
5. Indre Romsdal: Rauma, Vestnes, Nesset
6. Ytre Nordmøre: Kristiansund, Averøy, Smøla, Aure
7. Indre Nordmøre: Tingvoll, Sunndal, Surnadal, Gjemnes, Halså, Rindal

Etter noverande kyrkjelov er den kommunale inndelinga førande for den kyrkjelege inndelinga slik at det i kvar kommune er eit lovfesta kyrkjeleg fellelråd som mellom anna har til oppgåve å forvalte midlar som blir stilt til rådvelde frå den respektive kommune. Framtidig lovgiving og kyrkjeordning vil fastsette om dette helder fram.

Uavhengig av kommunereforma er det viktig at Dnk vurderer kva som er den mest tenelege prostiinnending. Moment i ei slik vurdering er:

- Kva for inndeling gir hensiktsmessig organisering?
- Kor store bør prostia vere for at dei både kan vere robuste einingar og samtidig ivareta nærleik og god leing av prestetenesta og samordning med dei lokale kyrkjelege organ?
- Antal sokn i prostiet
- Antal fellelråd i prostiet
- Høve til samvirke mellom sokn
- Høve til samvirke mellom prost og kyrkjeverje/samvirke i leing
- Antal prestar i prostiet

3. Om mynde og saksgang

Kulturdepartementet har gjort endringar i delegasjon av mynde, jfr brev av 21.07.2017.

Departementet har gitt bispedømerådet mynde til å gjere endringar i prostiinnendinga og soknegrensar innanfor bispedømmet.

Dette gjelder

- a) Opprette eller nedlegge prosti
- b) Overføre et sokn frå eit prosti til eit anna
- c) Endring av grensene mellom sokn
- d) Samanslåing av sokn
- e) Opprette nytt sokn i et distrikt kor det er kyrkje, jfr KL §17
- f) Treffe beslutningar for å kunne gjennomføre inndelingsendringar
- g) Fastsett namn på kyrkje, sokn og prosti

Det er gitt nærare reglar om sakshandsaminga.

Vedtak om endringa i den kyrkjelege inndelinga som gjelder fleire bispedømer ligger til departementet, med Kyrkjerådet saksførebuande organ.

4. Om høringar prostigrenser i Møre bispedøme og handsaming av høyringssvar

Høyringsinstansar er sokneråd, fellestråd, kyrkjelege fellesnemnder, prostar og kommunar. Fagorganisasjonar for prestane vil uttale seg. Det er og høve for andre til å gi høyringssvar.

Det er laget tre ulike høyringar tilpassa høyringsinstansar for dei områder som geografisk ligger i nærleiken av kvarandre:

- a) For Ytre Nordmøre prosti og Indre Nordmøre prosti med spørsmål om å oppretthalde to prosti eller slå prostia saman til eit prosti.
- b) For Molde domprosti, Indre Romsdal prosti og Austre Sunnmøre prosti med spørsmål om å oppretthalde prostigrenser, slå saman Molde domprosti og Indre Romsdal prosti eller slå saman Indre Romsdal prosti og delen av Austre Sunnmøre prosti som ikkje blir overført til Nye Ålesund kommune.
- c) For Søre Sunnmøre prosti, Nordre Sunnmøre prosti og Austre Sunnmøre prosti med hovudspørsmål om å oppretthalde prostigrenser, slå saman alle prosti, slå saman Nordre Sunnmøre prosti og Austre Sunnmøre prost eller slå saman Indre Romsdal prosti og delen av Austre Sunnmøre prosti som ikkje blir overført til Nye Ålesund kommune.

5. Søre Sunnmøre prosti, Nordre Sunnmøre prosti og Austre Sunnmøre prosti: Situasjonen i dag og aktuelle alternativ og konsekvensar

Søre Sunnmøre prosti – 38154 medlemmer – 13 presteårsverk inkl prost

Volda – Volda, Austefjord, Kilsfjord og Dalsfjord sokn
 Ørsta – Ørsta, Vardal, Hjørundfjord og Storfjorden sokn
 Hareid – Hareid sokn
 Ulstein – Ulstein sokn
 Herøy – Herøy, Indre Herøy og Leikanger sokn
 Vanylven – Vanylven, Åram, Syvde og Rovde sokn
 Sande – Sande og Gursken sokn

Nordre Sunnmøre prosti – 55885 medlemmer – 15,75 presteårsverk inkl prost

Ålesund – Ålesund, Volsdalen, Borgund, Ellingsøy og Spjelkavik sokn
 Sula – Sula sokn
 Giske – Valderøy, Giske og Vigra sokn
 Haram – Vatne, Brattvåg, Hamnsund, Haram og Fjørtoft sokn

Austre Sunnmøre prosti – 17076 medlemmer – 7,3 presteårsverk inkl prost

Ørskog – Ørskog sokn
 Skodje – Skodje sokn
 Stordal – Stordal sokn
 Norddal – Norddal sokn
 Stranda – Stranda, Liabygda, Sunnlyven og Geiranger sokn
 Sykkylven – Sykkylven og Ikorntnes sokn

Indre Romsdal prosti – 14468 medlemmer – 6 presteårsverk inkl prost

Vestnes – Vestnes, Tresfjord, Vike og Fiksdal sokn
 Rauma – Vågstranda, Grytten, Kors, Øverdalen, Hen, Eid og Holm sokn, Voll sokn
 Nesset – Nesset, Vistdal, Eresfjord og Eikesdal sokn

ALTERNATIVE LØSNINGER

Alternativ O – Ingen endringer

I dette alternativet skjer ingen endringer frå situasjonen i dag: Om det ikkje blir gjort endringer prostigrensene som følger av kommunesamanslåingar, vil kommune- og fellelrådsgrenser gå på tvers av prostigrenser.

Alternativ 1a – Samanslåing av prosti

I dette alternativet slå saman Nordre Sunnmøre og resterande del av Austre Sunnmøre prosti. Søre Sunnmøre prosti som i dag.

1. Søre Sunnmøre– 38100 medlemmer – 20 sokn – 7 fellelråd
2. Nordre Sunnmøre/Austre Sunnmøre -73000 medlemmer – 24 sokn – 6 fellelråd

Alternativ 1b – Samanslåing av prosti

I dette alternativet slå saman resterande del av Austre Sunnmøre og resterande del av Indre Romsdal prosti

1. Søre Sunnmøre – om lag 38100 medlemmer – 20 sokn – 7 fellelråd
2. Nordre Sunnmøre – om lag 62000 medlemmer – 17 sokn – 3 fellelråd
3. Rest Austre Sunnmøre/Rest Indre Romsdal - om lag 23500 medlemmer – 19 sokn – 5 fellelråd

Alternativ 2 - Grenseregulering i høve til nye kommunegrenser – behalde noverande prostiinnndeling

I dette alternativet vil prostia bli behaldt, men grensene blir regulert etter nye kommunegrenser. Søre Sunnmøre prosti – som i dag, med tillegg av Hornindal sokn:

Vil bestå av sokna i Volda, Ørsta, Herøy, Sande, Vanylven, Hareid, Ulstein
– om lag 39500 medlemmer – 20 sokn

Nordre Sunnmøre prosti – får tilført Ørskog, Skodje og Sandøy sokn

Vil bestå av sokna i Nye Ålesund, Sula og Giske
– om lag 60800 medlemmer – 17 sokn

Austre Sunnmøre prosti – misser Ørskog og Skodje.

Vil bestå av sokna nye Fjord, Stranda og Sykkylven
– om lag 121 medlemmer – 7 sokn

Indre Romsdal prosti – misser Nesset

Vil bestå av sokna i Rauma og Vestnes
– 11829 medlemmer - 11 sokn

Alternativ 3 – Samanslåing av alle prosti på Sunnmøre

I dette alternativet blir det eit prosti for heile Sunnmøre Søre Sunnmøre/Nordre Sunnmøre/Austre Sunnmøre. Består av om lag 112.000 medlemmer - 44 sokn – 13 fellelråd

Alternativ 4 – Nye Ålesund eige prosti

I dette alternativet blir Nye Ålesund eit prosti, samstundes som Sula og sokna i Giske går inn i eit nytt prosti saman med sokna i Nye Fjord, Stranda og Sykkylven.

1. Nye Ålesund prosti: Sokna i noverande Ålesund, noverande Haram, Sandøy, Ørskog og Skodje.
2. Nye Nordre Sunnmøre prosti: Sokna i Giske, Sula, Nye Fjord, Stranda og Sykkylven
3. Nye Molde domprosti: Noverande sokn i Molde domprosti (misser Sandøy får Nesset) og sokna i Rauma og Vestnes.

Konsekvensar for prostetjenesta

Å gå frå 7 til 5, 4 eller tre prostar i Møre bispedøme vil få konsekvensar for dei som blir igjen. Administrative og faglege ressursar til eller i nærleiken av prosten må bli vurdert. Det kan vere aktuelt å sikre at det ved prostesetet er knytt diakoni- og kateketressursar med prostiet som tenesteområde. Leiging av prestenesta vil vere meir omfattande enn i dag. Merkantile ressursar til administrative gjeremål er etablert i dag, og det må bli konkretisert kva dette vil bli i framtida. Auka digitalisering vil bidra til å oppretthalde og utvikle kommunikasjonen. Det ligger til biskop og bispedømeråd å fastsette desse rammene i samråd med prostar og tillitsvalde etter at vedtak om grenseregulering er gjort. Dette er difor ikkje stilt spesielt høyrings spørsmål om dette, men det er høve til å kome med synspunkt.

Konsekvensar for prestenesta og presteressursar

Prestar gjer teneste slik det står i «Tjenesteordning for menighetsprester». Endring av prostigrenser endrar ikkje på prestenesta sitt innhald. Likevel vil endring i prostigrenser føre til at prestane også får endra grensene for sitt tenestedistrikt. Prostiet er og beredskapsområde for prest. Prosti med få prestar fører til oftare beredskapsvakt enn i prosti med fleire prestar. Biskopen vil framleis fastsette kva for prest som har sete i dei respektive sokneråd/fellesråd.

Færre prosti – og prostar – vil ikkje nødvendigvis føre til meir ressursar til presteneste. Årsaka til dette er at prostane allereie i dag gjer presteneste. Ressursar til presteneste i Møre bispedømme er i hovudsak eit resultat av statsbudsjettet og andre vedtak gjort av Stortinget og dei fordelingsvedtak som blir gjort av Kyrkjemøtet og Kyrkerådet. Til dømes vil vi forvente at fordelingsnøklane for Møre (og Nidaros/Bjergvin) vil bli endra som følge av overføring av Rindal, Halså og Hornindal. Eventuelle endringar i fordeling av presteressursar i Møre bispedømme vil vere eigen sak og ligger difor ikkje inn i denne høyringa. Personalmessige og arbeidsrettslige konsekvensar ligger også utafor høyring.

Namn på prosti

Samanslåing av kommunar og prosti vil gå på tvers av historiske fogderigrenser. For å unngå utfordringar knytt til dette kan det vere aktuelt å vurdere namneendring. Namn kan vere knytt til geografisk namn på prostesetet. Alternativt kan eldre kyrkjenamn bli tatt i bruk. For dei som kjem utanfrå eller i rekrutteringssamanheng kan noverande geografiske namn vere å føretrekke.

Høyrings spørsmål

Dei spørsmåla som er aktuelle for høyringa går fram av vedlagte høyringsskjema, og kan bli summert slik:

1. Kva for alternativ for framtidige prostigrenser meiner høyringsinstansen er best?
2. Ser høyringsinstansen andre inndelingar/grensejusteringar/lokaliseringar som bør bli vurdert?
3. Det er foreslått endringar i namn på prosti. Korleis stiller høyringsinstansen seg til dette?
4. Andre kommentarar:

Bjørn Olaf Storhaug
Saksbehandlar